

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. 2022-2051
Ref. MOMWE
Den 12. februar 2022

Orientering af Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

FN's 5. Miljøforsamling og særlig session af FN's Miljøforsamling til fejring af 50 året for etablering af FN's Miljøprogram

---

FN's 5. Miljøforsamling, anden session (UNEA 5.2) og særlig session af UNEA for fejring af 50-året for etablering af FN's Miljøprogram (UNEP@50), finder sted i forlængelse af hinanden i Nairobi den 28. februar - 4. marts 2022.

UNEA 5.2.

Temaet for UNEA 5.2. er styrkelse af handlinger for natur for at opnå verdensmålene: "Strengthening Actions for Nature to Achieve the Sustainable Development Goals".

Der er fremlagt udkast til en ministerdeklaration og 17 resolutioner og beslutninger til vedtagelse.

Ministerdeklaration

Der foreligger et udkast til Ministerdeklarationen for UNEA 5.2. med titlen "*Stockholm+50: a healthy planet for the prosperity of all – our responsibility, our opportunity*", som har fokus på naturens vigtighed for Verdensmålene.

Ministerdeklarationen er også tænkt som et indspil til Stockholm+50 til sommer, den 2.-3. juni. Stockholm+50 mødet vil fejre det første FN Topmøde med fokus på miljø, *United Nations Conference on the Human Environment*, som fandt sted i Stockholm i 1972.

Danmark og EU og medlemsstaterne prioriterer i forhold til det foreliggende udkast, at deklARATIONEN kommer til at omfatte elementer om, at landene

- er klar til at handle for at gøre en ende på plastikforurening
- anerkender at vi må ændre den måde vi interagerer med naturen, for at undgå nye pandemier og andre sundhedstrusler gennem en holistisk "One Health" tilgang
- vil fremme en inklusiv og bæredygtig genopbygning efter covid-19 pandemien for at revitalisere økonomier og levevilkår og bekæmpe fattigdom, gennem at integrere biodiversitet, klima og forurening i politikker og værksøjer, og også tage hensyn til køn og ulighed
- anerkender, at et rent, sundt og bæredygtigt miljø er vigtigt for at kunne nyde godt af menneskerettighederne, i overensstemmelse med anerkendelsen af dette i FN's menneskerettighedsråd i 2021

- bekræfter deres engagement i FN's årti for økosystem restaurering og vilje til at arbejde for, at den negative udvikling vendes, med særlig vægt sårbare habitater, naturtyper og økosystemer, og for at støtte indsatser mod afskovning og illegal skadelig aktivitet, der skader natur og miljø
- vil fortsætte indsatsen i forhold til kemikalier og affald og støtte op om en ambitiøs ny ramme på området efter 2020, også i anerkendelse af forurening som en medvirkende årsag til klimaforandringer og biodiversitetstab, og behovet for at afdigte land, hav og ferskvand.

Resolutioner og beslutninger

Danmark prioriterer i forhandlingerne vedtagelse af resolutioner på fire områder:

Plastikforurening, naturbaserede løsninger, kemikalier og affald, samt det fremtidige format og tilgang for UNEP's centrale arbejde med vurdering af verdens miljøtilstand og fremme af sammenhæng mellem viden og politik, herunder udarbejdelse af globale, horisontale miljøtilstandsrapporter.

1. **Resolutionsforslag om plastikforurening**, hvor der foreligger 3 forslag, heraf 2 om nedsættelse af en forhandlingskomité for en global bindende aftale om plastikforurening, som omfatter hele livscyklussen af plastik, med forslaget fremsat af Peru og Rwanda som den foretrukne tekst, der er den mest ambitiøse og et forslag, som EU- og medlemsstaterne er medforslagsstillere på.
2. **Resolutionsforslag om naturbaserede løsninger**, fremsat af EU og medlemsstaterne. Forslaget søger bl.a. at etablere en globalt anerkendt definition af dette begreb, som vil sikre tilstrækkelig fokus på, at naturbaserede løsninger reelt skal være til gavn for naturen også, og ikke alene et middel til at løse andre udfordringer, fx klimaproblemer. Der tages udgangspunkt i den definition, som er formuleret af den internationale naturorganisation IUCN. Forslaget omhandler også indsats mod afskovning.
3. **To resolutionsforslag om sikker håndtering af kemikalier og affald**: Der foreligger et forslag om at styrke indsatsen i relation til eksisterende internationale fora, herunder globale konventioner på området, og at videreføre et program, der støtter institutionel styrkelse i u-lande, samt et særskilt forslag om etablering af et nyt globalt viden-panel for kemikalier, affald og forurening, der har til formål at øge områdets synlighed og indsats på områderne, og dermed supplere de to eksisterende paneler på henholdsvis klima- og biodiversitetsområderne, IPPC og IPBES.
4. **Resolutionsforslag fra UNEP sekretariatet om UNEP's *Global Environment Outlook (GEO)***. Forslaget er resultat af en mellemstatslig proces vedtaget på UNEA-4 i 2019 om en ny struktur, format og proces i forhold til UNEP's arbejde med vurdering af den globale miljøtilstand og de relaterede *Global Environment Outlook (GEO)* rapporter, med henblik på at effektivisere, styrke og skabe bedre sammenhæng i UNEP's arbejde i forhold til data, formidling af viden samt kapacitetsopbygning, og for at øge gennemslagskraft i forhold til fremme af viden-baseret politik i verdens lande.

Derudover vil der blive holdt særlig øje med to resolutionsforslag, som vil kræve væsentlige ændringer, før de vil kunne vedtages:

5. **Resolutionsforslag om dyrevelfærd**. Intentionen med forslaget er at kortlægge relationen mellem dyrevelfærd, miljø og bæredygtig udvikling gennem udarbejdelse af en rapport, men da UNEP ikke har mandat eller kompetencer i forhold til dyrevelfærd som sådan, og derfor ikke selv kan udarbejde en sådan rapport, kan forslaget ikke vedtages i sin nuværende ordlyd. Internationalt er

det primært organisationerne OIE og til dels FAO, der har kompetence og mandat på dyrevelfærdsområdet, og som i givet fald skulle stå i spidsen for et sådant arbejde.

6. **Resolutionsforslag fra Rusland om sikring af ligelig geografisk repræsentation blandt UNEP's ansatte.** Teksten er problematisk, da den vil bryde med den meritorienterede tilgang, der gælder for ansættelse i FN, og ville kunne skabe præcedens i andre FN-fora.

Yderligere information om UNEA 5.2 kan findes via følgende link:

<https://www.unep.org/environmentassembly/unea-5.2>

UNEP@50

UNEP@50 mødet, som formelt er en særlig session af FN's Miljøforsamling, UNEA, vil primært være en fejring af 50-året for etablering af UNEP på FN-topmødet i 1972, og en refleksion over UNEP's historiske virke samt ønsker for UNEP's fremtid, med taler og højniveau-dialoger for ministre og højtstående embedsmænd samt interessenter. Temaet for UNEP@50 er styrkelse af UNEP for implementering af den miljømæssige dimension af 2030 dagsordenen for bæredygtig udvikling – på engelsk "*Strengthening UNEP for the implementation of the environmental dimension of the 2030 Agenda for Sustainable Development.*"

Politisk deklaration – implementering af FN-resolution 73/333

Der skal vedtages en politisk deklaration om styrkelse af international miljølovgivning og miljøforvaltning, med udgangspunkt i FN resolution 73/333 (FN's generalforsamling) med den ikke særligt sigende titel "*Follow-up to the report of the ad hoc open-ended working group established pursuant to General Assembly resolution 72/277*".

Deklarationen vil blive det endelige resultat af den franske præsident Macrons initiativ til en global pagt for miljø, som oprindeligt havde fokus på miljøprincipper, men som endte med at fokusere på fremme af international miljølovgivning og -forvaltning.

Danmark, sammen med EU- og medlemsstaterne, arbejder for, at deklarationen

- anerkender retten til et rent, sundt og bæredygtigt miljø, som vedtaget af FN's menneskerettighedsråd (UNHRC) i oktober 2021
- støtter op om en stadig udvikling og implementering af bedre nationale, regionale og globale miljømæssige juridiske rammer, som undgår at sænke niveauet af miljømæssige beskyttelse
- anerkender retten til adgang til information, og deltagelse i beslutningsprocesser og adgang til at gå rettens vej i miljøsager, i overensstemmelse med Aarhuskonventionen
- påpeger vigtigheden af at integrere miljø i sektorpolitikker og programmer og
- opfordrer til bedre koordination i FN systemet for at balanceret alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling i FN indsatser
- Understøtte UNEP's rolle i at styrke sammenhængen mellem viden og politik
- Understøtte UNEP's rolle i FN systemet som den ledende autoritet på miljøområdet.

Yderligere oplysninger om UNEP@50 kan findes via følgende link:

<https://www.unep.org/50-years/>